

Стиль діяльності

не забороняти, а спрямовувати;

не керувати, а співпрацювати;

не заставляти, а переконувати;

не командувати, а організовувати;

не обмежувати, а давати вільний вибір

Рік народження: 1976

Освіта: вища, закінчила Вінницький державний педагогічний університет ім. М.Коцюбинського за спеціальністю "Українська мова і література"

Педагогічний стаж: 14 років

Категорія: I категорія

Підвищення кваліфікації

Міністерство освіти і науки України
Управління освіти і науки Хмельницької
облдержадміністрації
Хмельницький обласний інститут
підсвідомленої педагогічної освіти

Посвідчення про підвищення кваліфікації

Видано Лохвицькій
Тетяні В'ячеславівні
про те, що з:
етап « 04 » 04 до « 15 » 06 2011р.
етап « 14 » 04 до « 15 » 04 2011р.
він (вона) підвищує кваліфікацію за
категорією вчителів української
мови та літератури

За час навчання слухач опрацював:

Назва модуля (теми)	К-сть кредитів / годин
I. Соціогуманітарний модуль Філософські основи сучасної освіти Морально-правові забезпечення освіти Основи безпеки життєдіяльності Основи та функції педагогіки	1/36
II. Професійний модуль Педагогічна інновація Сучасна педагогічна психологія Специфіка інноваційних програм Наукові основи вивчення предмета	2/72
III. Методичний модуль Сучасна методика вивчення предмета Психологія практики Специфіка методики	2/72
IV. Діагностико-аналітичний модуль	1/36

Виконав курсову роботу (проект) на
тему: Проблеми управління розвитком
педагогічної інновації в школі
Набрано 90 балів
Оцінка за шкалою ECTS A
Відзначена оцінка визначено
Ректор В.Войтенко
М.П. В.Войтенко
від « 15 » квітня 2011 р.
Реєстраційний номер № 35/5

Курс Microsoft® із цифрових технологій

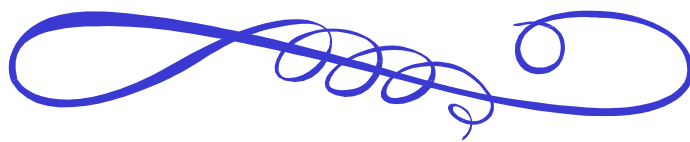
Лохвицька Тетяна В'ячеславівна

успішно пройшов
сертифікаційний тест
"Курс Microsoft із цифрових технологій"

333753

Опис досвіду

*Становлення особистісної
зрілості та життєвої
компетентності учня*

З розвитком та модернізацією системи освіти в Україні основним результатом діяльності загальноосвітніх навчальних закладів має стати не тільки система знань, умінь та навичок дитини сама по собі, а її життєва компетентність, здатність жити в гармонії зі світом та власним серцем. Випускник має володіти не тільки академічними знаннями, а й бути гармонійною, творчою, успішною особистістю, соціально активною, соціально мобільною, уміти діяти в будь-якій життєвій ситуації.

Керуючись у своїй роботі Конституцією України, Законами України: «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді», Конвенцією ООН про права дитини, Національною програмою «Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті та новими концептуальними підходами до виховання дітей, підлітків і молоді у національній системі освіти, спрямовую свою діяльність на створення у класі сприятливого середовища для становлення особистісної зрілості та життєвих компетентностей учня(ДОДАТОК А). Завдання, які постають перед освітніми закладами у сфері їхньої відповідальності перед кожним вихованцем, сконцентровані навколо проблеми життєвої компетентності молодої людини. А це потребує освоєння досвіду життя в суспільстві через поєднання навчання та практики соціальних дій з поступовим збільшенням саме практичної участі молодої людини в житті суспільства.

Пріоритетом обраної виховної моделі є прагнення підготувати підлітка до тих життєвих ситуацій, в яких йому доведеться діяти в майбутньому, доступними засобами, в контексті особистісно орієнтованого навчання, допомогти перейти йому на якісно новий рівень розвитку, трансформувавшись в суб'єкта власної життєтворчості та життєдіяльності, здатного самотужки зайняти притаманне лише йому місце в людському соціумі, долаючи всі можливі перепони, адаптуючись до умов, що змінюються.

Актуальність виховної системи класу визначається в єдності зусиль родини, педагогів і громадськості у вихованні дитини, формуванні її характеру,

особистісних рис, національної свідомості й розвитку природного таланту, спрямованих на формування життєвої компетентності кожного учня на принципах співдіяльності та співтворчості дітей і дорослих. Співпраця батьків, дітей і вчителів позитивно впливає на розвиток класного колективу, виховання в учнів людяності, поваги до старших, доброзичливого ставлення до товаришів, любові до рідної землі й усього прекрасного. Завдяки цьому в дітей формується громадська позиція, усвідомлення себе як особистості, почуття національної гордості, причетності до країни та її національних святинь. Тому у своїй роботі керуюсь одним із пріоритетних принципів сучасного виховання – родинно-сімейним.

Провідну ідею виховної системи класу вбачаю у прагненні зробити дитину щасливою у родинному, громадському та державному житті; у розвитку гармонійної, творчої та успішної особистості, її життєвої компетентності засобами взаємодії школи, кожної сім'ї, батьківської громади, позашкільних установ, гуртків, громадськості. Отже, поставивши за мету виховної діяльності класу розвиток гармонійної, творчої та успішної особистості, її життєвої компетентності, спрямовую свої зусилля на виховання учня – високодуховної особистості, здорової, інтелектуальної, сім'янина і професіонала (ДОДАТОК Б).

Мета й завдання виховної системи класу:

- ✓ виховувати громадянина-патріота, здатного творити себе і своє життя;
- ✓ розвивати творчу, компетентну особистість, здатну жити в злагоді з довкіллям і собою, проектувати життєві перспективи;
- ✓ формувати вільну і відповідальну особистість, здатну відстоювати свої права, бути відповідальною за себе, оточення, Батьківщину;
- ✓ сприяти максимальному саморозвиткові, самовдосконаленню, самореалізації кожного учня, розвитку спроможності досягнення успіху кожною дитиною в різних видах діяльності;

- ✓ учити бути толерантною людиною, відверто висловлювати свої думки, відстоювати погляди, переконання;
- ✓ поважати гідність людини через повагу до матері та батька, до свого роду;
- ✓ об'єднати зусилля всього педагогічного колективу, батьків та громади для розвитку гармонійної, життєво компетентної особистості;
- ✓ виховувати повагу до культурно-національних, історичних цінностей та символів нашої держави.

За інноваційним потенціалом досвід роботи є комбінаторно-моделювальним. На основі творчого поєднання ідей народної педагогіки, родинної педагогіки, філософсько-дидактичної спадщини видатних педагогів: Г. Сковороди, К. Ушинського, Я. Корчака, С. Русової, В. Сухомлинського, М. Стельмаховича – створена виховна система класу, спрямована на розвиток життєвої компетентності учня через участь усіх учасників педагогічної взаємодії (діти – батьки – педагоги – громада) на принципах співдіяльності й співтворчості дітей і дорослих та створенні виховного простору життєдіяльності учнівського колективу, кожної дитини.

У своїй педагогічній діяльності я спираюсь і на педагогів-новаторів: О.Ф. Малишевського (автор вікових етапів соціалізації), І.О. Іванова (автор методики колективних творчих справ), В.В. Давидова. Організація виховного процесу базується на наступних принципах (ці принципи близькі до Вальдорфської школи Р. Штейнера):

- Вивчення вікових і індивідуальних особливостей учнів, міжособистісних відносин.
- Орієнтація на рівень розвитку, соціальний досвід і потреби окремого учня, індивідуальне стимулювання.
- Створення ситуації успіху.
- Індивідуальна і колективна робота по залученню учнів у діяльність.
- Створення середовища, що формує терпимість до чужої думки.
- Виховування поваги до прав інших людей, людської гідності.
- Розвиток в кожній дитині самостійності, ініціативності, відповідальності, творчості.

Виховна діяльність у моєму класі здійснюється в урочний та позаурочний час та реалізується через такі види: навчально-пізнавальна, ціннісно-орієнтовна, спортивно-оздоровча, художньо-естетична, соціально значуща (трудова, екологічна, благодійна). Включення учнів у різні види діяльності, залучення їх до організації справ сприяє формуванню в них ціннісного ставлення до себе, інших людей, природи, праці, культури і мистецтва, до суспільства і держави.

Формуючи в учнів ціннісне ставлення до самих себе, навчаю оцінювати зовнішність, тілобудову, поставу, розвиток духовних здібностей, фізичну витривалість, високу працездатність, вольові риси, стан свого здоров'я та турбуватися про безпеку власної життєдіяльності, вести здоровий спосіб життя, активно відпочивати. Характер ціннісного ставлення особистості до себе істотно змінюється з віком. У юнацькому віці актуалізується потреба у самовизначенні, оцінці своїх здібностей і можливостей; виникає процес визначення сенсу життя та свого місця в ньому. Тому виховні заняття спрямовую на розуміння себе, своїх індивідуальних особливостей, на визначення життєвих орієнтирів (ДОДАТОК В). Цикл занять для старшокласників (“Хто я такий? Який я?”, “Доросле життя”, “Стать та статеві стосунки”, “Сходінками до вершини успіху”, “Умій дати слово і його дотримати”) сприяє формуванню навичок жити в суспільстві, дає розуміння дорослості та значення свідомого вибору в житті людини. Виховні години (“Безпека – небезпека”, “В здоровому тілі – здоровий дух”, “Людина народжується для вічності”), зустрічі з медичними працівниками, тренінги («Профілактика негативних звичок серед підлітків»), бесіди, пізнавальні години (“Хто попереджений – той захищений”, “Гігієна харчування. Корисні поради істини здоров'я”) формують в учнів позицію протидії всім небезпечним для здоров'я та життя явищам: наркотикам, алкоголю, палінню; пропагують здоровий спосіб життя; виробляють активну життєву позицію.

Одним із пріоритетних своїх завдань вважаю виховання духовної культури учнів. Намагаюсь збагачувати їх духовний світ, залучаючи до

дослідницької і творчої діяльності у різних галузях мистецтва, привчаю школярів до культури спілкування. Мої вихованці люблять читати. Спільно із бібліотекарем школи організовуємо бібліотечні уроки (“Інформація – запорука освіченості”), виставки, Свято книги (ДОДАТОК Г).

Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей виявляється у моральній активності особистості, прояві чуйності, чесності, правдивості, працелюбності, справедливості, гідності, милосердя, терпимості до іншого, доброзичливості, готовності допомогти іншим. У юнацькому віці збільшується кількість виконуваних старшокласником соціальних ролей, зростають вимоги до відповідальності за дії та вчинки, формуються мотиви самовизначення, вдосконалюється вміння керувати свідомо поставленою метою, зростає роль самостійних форм діяльності: формується суспільна активність. Формуванню в учнів необхідних комунікативних та соціальних компетентностей, вихованню моральної культури сприяють такі заходи: тренінги (“Вчимося толерантності”), інтерактивні бесіди (“Конфліктна ситуація: народження істини, а не загострення стосунків”, “Взаєморозуміння. На чому воно ґрунтується), уроки спілкування (“Я серед людей”, “Чи все в житті стосується тебе”), брейн-ринги (“Етикет і ми”), диспути (“Культура – повага до людей і до себе. Чи вважаєш ти себе культурною людиною?”, “Щастя. Як ми розуміємо його”(ДОДАТОК Г).

Виховуючи ціннісне ставлення до природи, проводжу бесіди (“Про екологічне маркування безпечних для споживання товарів”, “Про екологію рідного краю”, прес-конференції (“Земля – наш дім”, “Ми – на варті природи”), екологічні тренінги, еколого-біологічні брейн-ринги. Такі необхідні комплексні освітні знання, як ознайомлення з навколишнім середовищем, вивчення та моніторинг факторів впливу на довкілля, пом'якшення антропогенного впливу на природу, формування наукового світогляду в старшокласників успішно реалізую, організовуючи екскурсії в парки, ліси, гори, до пам'яток історії, на промислове та сільськогосподарське виробництво (наприклад, природничі екскурсії (Самчиківський парк Староконстантинівського району, Товтровий кряж Кам'янець-Подільського району Хмельницької області, гори Говерла та Хом'як, водоспад Гук Рахівського району Закарпатської області, джерело святої

Анни та Божа гора Волинської області, Уманський парк “Софіївка” Черкаської області, Вінницький та Житомирський краєзнавчі музеї), екскурсії на Правдівське сільськогосподарське підприємство (ПОП “Колос”), Вінницьку цукеркову фабрику “Рошен” з метою вивчення впливу їх діяльності на довкілля, екскурсії до лісу, ставка, річки, розташованих неподалік, екологічні акції (“За життя – без сміття”, “Нове життя відроджених джерел”), природодослідницькі проекти (ДОДАТОК Д). Ці заходи виховують свідоме ставлення до природних багатств, формують екологічну культуру учнів, розуміння своєї єдності з природою, а безпосередні спостереження за природними явищами сприяють формуванню у школярів уявлення про взаємозв’язок і розвиток компонентів природних ландшафтів, про незахищеність і вразливість природи та вплив на неї людини.

Результатом ціннісного ставлення до природи можна вважати доглянутий шкільний сад, посажену школярами алею Дружби.

Ціннісне ставлення школярів до культури і мистецтва формується у процесі естетичного виховання і виявляється у відповідній ерудиції, широкому спектрі естетичних почуттів, діях і вчинках, пов’язаних із мистецтвом. Використовуючи мистецтво як основний чинник естетичного виховання, враховуючи вікові особливості школярів: усвідомлення старшокласниками (вік, коли почуття набувають якісно нового характеру, переживання стають змістовнішими і глибоко впливають на емоційне сприйняття життя) того факту, що мистецтво безпосередньо пов’язане з життям народу, його культурою. Естетичне виховання спрямоване на розвиток у особистості широкого спектра почуттів – здатності збагнути та виразити власне ставлення до мистецтва. Важливим є сприймання об’єктів довкілля як естетичної цінності, ерудиція в галузі мистецтва, здатність радіти за інших як ознака духовної зрілості. Ефективними формами роботи в цьому напрямку вважаю походи у художній музей, кінотеатр, театр, відвідування філармонії, індивідуальні бесіди (“Духовна краса врятує світ”), години спілкування (“На цій Землі ми спадкоємці чи вандали?”, “Поезія кохання”), диспут (“Культура – повага до людей і до себе”), літературно-мистецькі заходи, присвячені

творчості Т.Шевченка, Б.Лепкого, Ф. Прокоповича, виставку дитячих робіт “Великодні писанки” (ДОДАТОК Е).

Вважаю, що дитина змалку повинна жити в оточенні прекрасного. Тому намагаюся створити у класному приміщенні затишок, комфорт, чистоту. Велику увагу приділяю естетичному оформленню будь-якого заходу, зовнішньому вигляду учнів. Прагну створити таке виховне середовище, у якому кожен з моїх вихованців зміг би проявити і розвинути свої індивідуальні здібності, у тому числі художньо-естетичні (ДОДАТОК Є).

Важливою складовою змісту виховання особистості є ціннісне ставлення до праці. Воно передбачає усвідомлення старшокласниками соціальної значущості праці, розвинену потребу в трудовій активності, ініціативність, схильність до підприємництва; розуміння економічних законів і проблем суспільства та засобів їх розв’язання, готовність до творчої діяльності, конкурентоспроможності й самореалізації за умов ринкових відносин, сформованість працелюбності як базової якості особистості. Трудове виховання є системою виховних впливів, мета яких полягає у морально-психологічній підготовці учнів до майбутньої діяльності. Головними завданнями навчально-виховної роботи із старшокласниками є формування в них здатності до усвідомленого вибору майбутньої професії, розвиток загально-трудова та професійно важливих якостей особистості. Щоб допомогти учням у виборі професії, ознайомлюю їх із різними професіями та вимогами до них, влаштовую години спілкування (“Професії нашого часу”, “Вони професіонали”, “Чи готовий я до вибору професії”), зустрічі, екскурсії на місця роботи батьків учнів, екскурсії на промислові і сільськогосподарські підприємства з метою профорієнтації. Ставлення вихованців до праці можна побачити під час місячника благоустрою, чергувань у класі та проаналізувати, спілкуючись з батьками (ДОДАТОК Ж).

Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави виявляється у патріотизмі, національній самосвідомості, правосвідомості, політичній культурі та культурі міжетнічних відносин. Щоб виховати національно свідомих громадян, патріотів, які б щиро любили свою вітчизну, шанобливо ставились до

історії та духовної спадщини свого народу, застосовую такі форми роботи, як круглий стіл (“Я і соціум: проблеми самореалізації”, “Ми– громадяни України”), саміт (“Не стань жертвою торгівлі людьми”, “Тероризм. Як зберегти життя в сучасному світі”), вечір-пам’ять (“Поріс чорнобилем Чорнобиль – бідою нашою поріс”), урок-реквієм (“Голодомор: почути голос крізь мовчання”), вечір-репортаж (“Нехай не розмежованою останеться навіки...”), вечір-портрет (“Видатні постаті України”), урок мужності (“Бій під Крутами в площині сьогодення”), усний журнал (“У єдності наша сила”), свято рідної мови, вікторини (“Громадянином бути зобов’язаний”, “Юний патріот”, конкурси (“Я люблю Україну!”, “Моя Хмельниччина”, всеукраїнський конкурс з народознавства “Патріот”) (ДОДАТОК 3).

Для створення умов ефективного навчання, розвитку особистості, максимальної ефективності виховної системи класу доцільним вважаю використання моніторингових досліджень. Впродовж навчального року разом із психологом та соціальним педагогом здійснюю початкову, коректуючу та узагальнюючу діагностику (ДОДАТОК И).

Початкова діагностика пов’язана з плануванням і управлінням виховною роботою. На даному етапі я вивчаю рівень вихованості учнів, рівень розвитку учнівського колективу, рівень психолого-педагогічної культури батьків. При цьому використовую різноманітні діагностичні методики: соціометрію, методику визначення ціннісно-орієнтаційної єдності класу Л. Фрідмана, методику виявлення ступеня розвитку самоврядування в учнівському колективі М. Рожкова, методику визначення рівня вихованості учнів Т. Шамової, тести та анкети для батьків, діагностики творчих здібностей учнів. Результати початкової діагностики враховую при плануванні колективної роботи з класом та індивідуальної роботи з окремими учнями, роботи з батьками. Показники початкової діагностики фіксую у паспорті класу. Крім того, створюю індивідуальні картки розвитку кожного учня, в яких фіксую зміни в особистісному зростанні, зокрема спрямованість особистості (потреби, інтереси, переконання, ціннісні орієнтації), рівень навчальних досягнень, культуру поведінки і спілкування, характерологічні особливості (характер,

темперамент, воля, пам'ять, звички). Вважаю, що таке вивчення особистості учня, знання відхилень в його розвитку дозволяють вчасно виробити конкретний і обґрунтований план педагогічної діяльності.

Під час самого процесу організації діяльності учнівського колективу здійснюю коректуючу діагностику, відповідно до змін, що відбуваються в розвитку учнів і учнівського колективу. Така діагностика дозволяє мені коректувати роботу і вдосконалювати стиль взаємин з дітьми, результативність виховної роботи. При вивченні особистості і колективу використовую такі загальні методи: анкетування, тести, бесіди, незалежні характеристики, самооцінку, вивчення результатів творчості учнів. Крім того, використовую дієво-поведінкові методи: спостереження, дискусії, диспути, ситуації (природні, штучні) (ДОДАТОК І).

Результати вивчення обговорюю на батьківських зборах, в індивідуальній бесіді з учнями, колективно з класом, з групою активістів. Все залежить від індивідуальних особливостей учнів, рівня сформованості громадської думки і захищеності особистості в колективі, авторитету активу, взаємостосунків з батьками.

З погляду використання джерел та засобів виховного впливу на особистість школярів виділяю такі головні види виховної роботи (ДОДАТОК ІІ):

- 1) заходи – події, заняття, ситуації в колективі, які організовуються в класі з метою безпосереднього виховного впливу на дітей (форми роботи: бесіди, лекції, культпоходи, прогулянки, навчальні заняття (наприклад, з правил дорожнього руху, культури поведінки));
- 2) справи – суспільна робота, яка здійснюється та організовується членами колективу на користь і радість будь-кому, у тому числі і самим собі (форми роботи: трудові десанти та операції, рейди, ярмарки, самодіяльні концерти, вистави, агітбригади);
- 3) гра – уявна або реальна діяльність, цілеспрямовано організована в колективі учнів з метою відпочинку, розваг, навчання (форми роботи: ділові, сюжетно-рольові ігри, ігри на повітрі);

Ефективними виявились такі інноваційні методи виховання:

- заняття з елементами тренінгу (години милування природою “Танок осіннього листа”, “Весняна симфонія”);
- інтерактивні методи спілкування (прес-метод, “мікрофон”, розумовий штурм);
- проектні дослідження (“Клас моїх мрій”);
- диспути (“Мій вибір свідомий”);
- метод зіткнення поглядів (наприклад, позитивний і негативний погляд на подію, ситуацію, обставину(ДОДАТОК Й).

Для всебічного розвитку та формування інтересів і нахилів учнів, прояву їхньої ініціативи ефективно впроваджую технологію колективних творчих справ, здійснюю організаторську, спортивну, трудову, художньо-творчу, пізнавальну діяльність класного колективу. Така організація виховної діяльності класного колективу дає можливість охопити всіх дітей різними формами колективної та індивідуальної діяльності. Наприклад, гра-подорож “Козацькими стежками”, конкурсна програма для дівчат “Я на світі наймиліша”; традиційно проводиться день іменинника, на якому діти посвячують імениннику пісні, вірші, сценічні мініатюри, ігри, які він проводить разом із однокласниками. Учні в процесі підготовки до них шукають матеріали, читають літературу, спілкуються із сімєю, родичами, старшими, учителями, жителями села. При цьому розвиваються їхні комунікативні якості, вони виявляють ініціативу, активність, організованість, лідерські якості, почуття відповідальності (ДОДАТОК К).

Значну увагу приділяю індивідуальній роботі з учнями,вивчаю індивідуальні особливості учнів, створюю в класному колективі умови для прояву і розвитку реальних і потенційних можливостей учнів, враховую в роботі стан фізичного та психічного здоров'я учнів, вирішую питання соціальної адаптації учнів в умовах дитячого та педагогічного колективу,надаю індивідуальну допомогу учням, які мають проблеми в адаптації до життєдіяльності класу, відносинах з учителем та іншими членами колективу навчального закладу, виконанні норм і правил поведінки у школі та поза її

межами, співпрацюю з батьками, адміністрацією, соціально-психологічною та іншими службами навчального закладу з метою проектування індивідуальної траєкторії розвитку учнів, педагогічної підтримки суспільно корисних ініціатив учнів, корекції відхилень в інтелектуальному, моральному та фізичному становленні їх особистості.

Одним із важливих чинників створення виховного простору, який сприяє формуванню життєвих компетентностей учнів, є робота учнівського самоврядування.

Діяльність учнівського самоврядування скеровується на підвищення якості навчання, зміцнення свідомої дисципліни, реалізацію вимог режиму школи, організацію позакласної виховної роботи, на розвиток ініціативи та творчої самодіяльності, реалізацію їхніх прав та обов'язків(ДОДАТОК Л).

Головним принципом у проектуванні учнівського самоврядування повинна стати активність самих учнів через надання їм можливостей вибору шляхів моральної поведінки, створення таких умов, в яких особистість має можливість самостійно розмірковувати про найрізноманітніші життєві проблеми та розв'язувати їх, організацію процесу самопізнання та самореалізації особистості, розвиток навичок самодіяльності.

Важливий принцип учнівського самоврядування – «Самі вирішили, самі зробили, самі відповідаємо».

Цінність організації учнівського самоврядування в класі полягає в тому, що учні глибоко і всебічно проникають у сутність своїх прав і обов'язків.

Діяльність дітей – творча. Творчість передбачає створення нового, оригінального. Важливо, щоб дитина відкрила сама, а не взяла готове – тільки так розвиваються творчі здібності.

В основі класного самоврядування:

- ✓ демократизація та гуманізація виховного процесу;
- ✓ зв'язок виховання з реальним життям;
- ✓ виховання особистості в колективі в ході спільної діяльності;
- ✓ єдність вимог і повага до особистості;
- ✓ послідовність, систематичність і єдність виховних впливів;

- ✓ відповідність віковим та індивідуальним особливостям учня;
- ✓ свідомість, самодіяльність та активність учнів.

Учнівське самоврядування – не засіб звільнення класного керівника від педагогічних обов’язків і завантаження ними учнів. Це спроба розширити діапазон діяльності класного керівника і учнів класу – членів єдиного колективу, можливостей для їхньої співдружності, творчого пошуку й ініціативи, засіб навчитися жити і працювати за законами демократичного суспільства.

Учнівське самоврядування дає дітям досвід формування своїх відносин з однолітками, старшими на конструктивній основі. На практиці діти засвоюють свої права та обов’язки, вчаться більш осмислено визначати власну роль у житті, діяльності класного колективу, школи, сім’ї, формують лідерські вміння та навички, залучаються до розв’язання проблем життя не тільки класу, а й школи, села (акції “Посади своє дерево”, “Милосердя”, “Чисте шкільне подвір’я”). Структура самоврядування класу перебуває в стані позитивних змін та самовдосконалення. Учні класу є активними учасниками шкільного парламенту.

Школа може успішно виконувати свої функції щодо виховання підростаючого покоління тільки у тісному взаємозв’язку із сім’єю. Лише спільними цілеспрямованими зусиллями педагогів і батьків вдасться плідно впливати на розвиток особистості дитини, розв’язувати актуальні виховні завдання.

Виходячи з цього, вважаю одним із найактуальніших напрямів роботи класного керівника сучасної школи налагодження дієвого взаємозв’язку і ефективної співпраці з батьківською громадськістю.

Моя система роботи з батьками включає в себе такі напрямки:

- вивчення виховного потенціалу сімей;
- підвищення рівня педагогічної культури батьків;
- безпосереднє залучення батьків до навчально-виховного процесу;
- вироблення єдиного виховного впливу на дитину з боку батьків і школи.

Виховання дітей в сім'ї залежить від рівня моральності і загальної культури батьків, їх життєвих планів, ідеалів, вчинків, родинних традицій тощо. Значну роль у цьому відіграє виховний потенціал сім'ї, який визначається внутрішньо притаманними конкретній сім'ї можливостями. Його важливо враховувати при виробленні стратегії співпраці школи з батьками учнів. Тому завжди розпочинаю свою роботу з новим колективом із вивчення сімей учнів.

У класі працює батьківський комітет, робота якого спрямована на захист кожної дитини, на покращення умов навчання учнів, їхнього розвитку, створення умов для повноцінної життєдіяльності учнів. У тісній співпраці з родинами вихованців проводимо вибори батьківського комітету й спільне планування батьківських зборів із визначенням тематики бесід і виступів ("Юність. Її особливості. Кризи цього віку", "Батьки та діти. Проблеми, взаємодія"), індивідуальні консультації, анкетування, практичні семінари ("Сучасні молодіжні тенденції", "Мовний етикет сім'ї"), диспути ("Ми такими не були", "Навчання або розваги"), день відчинених дверей (відвідування уроків, занять гуртків, позакласних заходів, факультативів), урочисті свята, екскурсії. Спільно з учителями – предметниками, практичним психологом та батьками проводяться педагогічні консилиуми, на яких досліджуємо зростання колективу й кожного учня особисто, аналізуємо досягнення та невдачі, визначаємо підходи до виховання дітей(ДОДАТОК М).

Основним місцем для функціонування виховної системи є навчальний кабінет, в якому проходить діяльність класної спільноти, тому всі її члени (класний керівник, учні, батьки) турбуються про затишок та комфорт у класній кімнаті, а також створюють спокійну приємну атмосферу всередині класного колективу.

Створена система сприяє становленню особистісної зрілості та особистісної компетенції, упорядкуванню життєдіяльності класу (спрямування, зміст, можливості, умови), створенню сприятливих умов життєдіяльності класу, високому рівню вихованості учнів, забезпеченню оптимальних, безпечних для здоров'я умов розвитку учня, комфортного психологічного клімату в класі,

гуманного стилю відносин, соціальній захищеності дитини, її внутрішньому комфортові.

Дієвість виховної системи класу підтверджується результатами психолого-педагогічної діагностики. Отримані результати дають можливість стверджувати, що виховна система класу дає можливість виховати гармонійну, творчу, успішну, соціально мобільну, соціально активну особистість, сприяє розвитку її життєвої компетентності, дозволяє упевнено увійти в доросле життя, стати щасливою, успішною людиною, яка зуміє самореалізуватися та самоствердитися.